

[Mose Hansen.]

stiller erhvervene, i første række landbruget og grundejerne, ligesom lovforslagene slet ikke tager hensyn til de åbenbare urimeligheder, som betydende erhverv er ude for i beskatningsmæssig henseende, når de på disse beskatningsområder forud for andre skatteydere skal udrede forlods skat, som bruges til dækning af goder og formål, alle nyder godt af og har samme ret til at benytte.

Betænelighederne omkring disse lovforslag har sikkert ikke været uden grund; det viser den række af møder, udvalget har afholdt, og de mange deputationer, som har fremsat ønsker og henstillinger over for udvalget. De mange møder og deputationer viser til fulde, at selv om lovforslagene ser ret uskyldige ud, og trods det at det er ret små tal, der opereres med i den ændrede udskrivningsmåde, er ændringerne alligevel af gennemgribende betydning for kommunerne, og nyordningen tilgodeser slet ikke landbrugets, gartneriets og grundejernes ønsker med hensyn til en ændring af den faste beskatning til amt og kommune.

Dernæst vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om lovforslagenes gang gennem det høje ting. Ifølge tingets forretningsorden er vor lille folketingsgruppe, 6 mand, ikke udvalgsberettiget. Det må vi affinde os med, sådan er nu forholdene, og det bøjer vi os for; men samtidig ønsker vi stærkt at understrege de vanskeligheder, der er, og som selvsagt vil opstå, når et så gennemgribende lovkompleks som dette skal presses igennem det høje ting for at overholde tidsfristerne. Med dette hastværk er der ikke levnet os nogen mulighed for at sætte os ind i de virkninger, de nu foreslåede ændringer har på de mange områder, hvor de griber ind, og om ændringerne kan tilfredsstille erhvervenes ønsker. Den måde, på hvilken arbejdet er foregået, fremmer ikke respekten for demokratiet ude i befolkningen. Den opfattelse står vi ikke alene med; et mindretal af dem, som har været med i udvalgsarbejdet, socialistisk folkepartis medlemmer, giver udtryk for, at det er hastværksarbejde, der er lavet.

Venstre og de konservative har nu forladt deres oprindelige forslag om en gradvis afvikling af de amtskommunale skatter

over en 5-årig periode og foreslår en omgående afvikling af disse skatter. Forslaget om, at midlerne til dækning af det behov, amterne har ud over de 100 mill. kr., der gives som tilskud, skal udskrives på den skattepligtige indkomst i sognekommunerne, kan mit parti tiltræde, fordi det dækker vore synspunkter med hensyn til den faste beskatning i amterne.

Hvad angår de foreslåede bestemmelser om påligning af ekstra grundskyld for ejere af landejendomme, der ikke bor i eller betaler personlig skat til sognekommunen, er der meget, der taler for en sådan bestemmelses gennemførelse; men jeg stiller mig noget tvivlende over for, om denne bestemmelse kan få den tilsigtede virkning på landejendommenes pris. De 100 mill. kr., der stilles til rådighed for amterne, foreslås fordelt i forhold til indbyggerantal og grundværdier. Om dette fordelingsgrundlag er det helt rette, har jeg ingen mulighed for at bedømme, men de af venstre og det konservative parti stillede ændringsforslag til forslaget til lov om den amtskommunale beskatning rummer en betydelig forbedring og forenkling i forhold til det af den højtærede indenrigsminister foreslåede. Ændringsforslagene imødekommer delvis mit partis ønsker på dette område, idet vi dog stadig ønsker de faste ejendomsskatter til kommunen helt afviklet, da vi mener, de er udtryk for en forskelsbehandling af kommunernes skatteydere.

Ændringsforslagene tilsigter endvidere, hvad der er meget væsentligt, at lægge loft over grundskylden, dels gennem den faste promillegrænse, der er sat til 25 og aldrig må overskride det, der var gældende i 1960-61, dels derigennem, at de grundværdier, hvoraf promillen skal beregnes, ikke må overstige det, der var gældende forud for den 1. september 1960. Herefter vil der i fremtiden ikke blive brug for fastsættelse af ligningsgrundlag, hvad der er et meget betydeligt fremskridt i betragtning af de strukturændringer og indkomstforskydninger, der foregår i sognekommunerne. Jeg kan fra de sidste dage nævne et eksempel, en sognekommune, hvor budgettet var til behandling og en af de væsentligste stigninger, på 16 000 kr., skyldtes et nyt centralvarmeanlæg til kommuneekon-